משילין פרק חמישי ביצה

בדטיבלא. וא"ת והא אמרי' לעיל בסוף המביא (דף לד:) דטבל מוכן הוא שאם ערב ותקנו ממוקן וכפרק כירה (שבת מג.) נמי לא חשבי ליה מבטל כלי מהיכנו כיון לחזו א"כ אכתי תקשי לן דטבל אין אוירא דלבני לא וי"ל דעולא יאמר לך דמ"מ חשיב ליה כדבר שאינו ניטל כיון דנשבת מיהא לא חזי כל כמה דלא תקנו דאסור לפנותו בשבת כדתנן בפרק מפנין (שם קטו:) אבל לא את הטבל: **במאי** אוקימתא. פרש"י דלא אשכחנא דמוקי לה כרבי יהודה בהדיא אלא מדלחיק נפשיה כי פריך והא מוקלות ניהו ולא קאמר רבי שמעון היא אלמא משמע ליה דאתיא כרבי יהודה:

אלא

אבל לא את האוצר ואמר שמואל מאי אבל לא את האוצר [א]**אבל לא יגמור את האוצר כולו דלמא אתי לאשויי גומות הכא מאי התם הוא בשבת דאסור משום דחמיר אבל יום טוב דקיל שפיר דמי או דלמא התם דאיכא בטול בית המדרש אמרת לא הכא דליכא בטול בית המדרש לא כל שכן והכא תנן משילין פירות דרך ארובה ביו"ט ואמר רב נחמן לא שנו אלא באותו הגג אבל מגג לגג לא ותניא נמי הכי** [ב]**אין מטלטלין מגג לגג אפי' כשגגותיהן שוין התם מאי** [ג]**(כל שכן שבת דחמירא או דלמא) הכא הוא דאסור משום יום טוב דקיל ואתי לזלזולי ביה אבל** [ד]**שבת דחמירא ולא אתי לזלזולי בה שפיר דמי או דלמא מה הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן הכא** [ה]**(תנן)** [ו]**לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות התם מאי הכא ביום טוב הוא דאסור דליכא בטול בית המדרש אבל דאיכא בטול בית המדרש שפיר דמי או דלמא הכא דאיכא הפסד פירות אמרת לא התם דליכא הפסד פירות לא כל שכן תיקו: ומכסין את הפירות: אמר עולא** [ז]**ואפילו** [ח]**אוירא דלבני ר' יצחק אמר פירות הראוין ואזדא ר' יצחק לטעמיה** [ט]**דאמר ר' יצחק אין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת תנן מכסין את הפירות בכלים פירות אין אוירא דלבני לא הוא הדין דאפי' אוירא דלבני ואיידי דתנא רישא משילין פירות תנא סיפא נמי מכסין את הפירות תנן וכן כדי יין וכן כדי שמן הכא במאי עסקינן בטיבלא הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך כדי יין וכדי שמן דהתירא הא תנא ליה רישא פירות כדי יין וכדי שמן אצטריכא ליה סלקא דעתך אמינא** [י]**להפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו קמ"ל תנן** [יא]**נותנין כלי תחת הדלף בשבת** [יב]**בדלף הראוי תא שמע** [יג]**פורסין מחצלת על גבי לבנים בשבת דאייתור מבנינא דחזי למזגא עלייהו תא שמע** [יד]**פורסין מחצלת על גבי אבנים בשבת באבנים מקורזלות דחזיין לבית הכסא תא שמע** [טו]**פורסין מחצלת על גבי כורת דבורים בשבת בחמה ובגשמים מפני הגשמים** [טז]**ובלבד שלא יתכוין לצוד התם נמי דאיכא דבש אמר ליה רב עוקבא ממישן לרב אשי התינח בימות החמה דאיכא דבש בימות הגשמים מאי איכא למימר לא נצרכא אלא לאותן שתי חלות אותן שתי חלות מוקצות הן הכא במאי עסקינן שחשב עליהם אבל לא חשב עליהם מאי אסור אדתני ובלבד שלא יתכוין לצוד לפלוג ולתני בדידה במה דברים אמורים שחשב עליהן אבל לא חשב עליהם אסור הכי קאמר אע"פ שחשב עליהן ובלבד שלא יתכוין לצוד במאי אוקימתא כרבי יהודה דאית ליה מוקצה אימא סיפא ובלבד שלא יתכוין לצוד אתאן לרבי שמעון דאמר דבר שאין מתכוין מותר ותסברא דרבי שמעון והא אביי ורבא דאמרי תרוייהו** [יז]**מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא תימא לעולם כולה רבי יהודה והכא במאי עסקינן דאית ביה כוי ולא תימא לרבי יהודה ובלבד שלא יתכוין לצוד**

אלא

הפסד מועט. גשמים הנוטפין על יין הפסד מועט הוא עד שתמשך ויסלקם אבל הפירות מרקיבין: **נופנין כלי תחת הדלף.** הרי שהכלי ניטל לקבל בו מוקצה כי האי דלא חזי למידי: **בדלף הראוי.** שהן צלולין וראוין לבהמה: **על גבי אבנים.** שנגונין לבנין וכשהן מתלחלחין צריך לחזור ולנגבן שאינן מקבלות את הטיט יפה והבנין שוהה ליבש: **מקורזלות.** חגוד"ש: **לבית הכסא.** לקנח: **שפי חלות.** של לפיתות מניחין בכוורת כשרודין אותה ומהן פרנסה לדבורים כל ימות הגשמים אותן שתי חלות מותר לכסות. כל דבש הכוורת עשוי עליות עליות של חלות: **מוקצות הן הכא.** לדבורים: **דאשב עלייהו.** לאדם: **אדעתי ובלבד שלא יתכוין לצוד.** משמע דלא ימלא לחלק את דבריו ולאסור עד שדלג מאיסור טלטול לאיסור לידה: **לפלוג ולתני בדידה.** באיסור טלטול גופיה יכול לחלק את דבריו ולמלוא לד איסור לדבר בדלא חשב עלייהו לא יטלטל המתכלת לגרכם: **הכי קאמר אף על פי שחשב עליהם כו'.** אף בשחשב בא לגמרך שיש לד איסור במתכוין לצוד ואף על גב דעיקר להלה מפני הגשמים מכוון: **במאי אוקימתא כרבי יהודה.** כלומר מדהוה לך לתרוצי תרשא הא מני ר' שמעון דלית ליה מוקצה ומהדרת אשנוי דחיקי למימר משום שתי החלות כרבי יהודה בעית לאוקמא משום דרבי יצחק דמותבינן ליה הכך תיובתא אית ליה מוקצה כר' יהודה: **ובלבד שלא יתכוין לצוד.** ואף על פי שהוא לדן: **דאית ביה כוי.** חלונות יש בדפנותיה ואף על פי שמכסה את פיה אינן נצולין אם לא יכסה גם את החלונות ולא תימא ובלבד שלא יתכוין אלא בלבד שלא יעשה מצודה שלא יתפוס החלונות: [יח]**פשיטא.** כיון דאית ליה לרבי יהודה דבר שאין מתכוין אסור למה ליה למימני ובלבד שלא יעשה מצודה דהא לידה אב מלאכה היא:

מהו

מסורת הש"ס

א) [שבת קטו:], ב) רש"ל מ"ז, ג) [לעיל כ: לה:], ד) [ל"ל מגילה], ה) [בי הערוך אאלה], ו) שבת מג. [כל הסוגיא ע"פ מהר"ר שיטי"ס], ז) [שבת קנד: וש"נ], ח) לעיל לה: שבת מג., ט) שבת מג., י) שם, כ) שבת פה. קב. קיח: קח. קכ: קלב. קמג. סוכה לג: כתובות ו. כמורות כה., ל) [ל"ל וכדרך], מ) שיך לע"ב.

לעזי רש"י

אגוד"ש [אגודי"ש]. חר.

מוסף רש"י

פורסין מחצלת על גבי אבנים. מפני הגשמים שלא ימחו או לא יקבלו סרד מאחר שברזות במים (שבת מג.). מקורזלות. רלפגן חד ורלחיות לקיטה דהוי דבר הניטל (שם). דחזי למזגא עלייהו. להשבון, שכל הפנתן קר היפה, יוסב קלת ונשבון קלת על שמלאי (שם). מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא יומות. כלומר מחתוך לשם בהמה זו בשבת ואיני רוצה שתמות דכיון דלא אפשר שלא תמות כמתכוין חשיב ליה, וכי אמרינן דבר שאין מתכוין מותר, כגון הוכי דלאפשר ליה בלא איסור, כגון נוכר לחם מעה בשם ובפסקל ונלבד שלא יתכוין לעשות חרץ, ואע"ג דאיכא למיחש דילמא עביד חרץ, כיון דלא מתכוין להכי דלאפשר לגרירה בלא חרץ כי עביד נמי חרץ דהוי מלאכה גמורה לא מיחייב, אבל הוכי דודאי עביד מודה (סוכה לג:).

עין משפט נר מצוה

יא א מיי' פכ"ח מהל' שבת הלכה כ ופכ"ו הלכה טו טוש"ע א"ח סימן שג סעיף א:

יב ב ג מיי' פי"ה מהל' יו"ט הלכה ה טוש"ע א"ח סימן תקכא סעיף א:

יג ד מיי' פכ"ה מהל' שבת הלכה כג כה טוש"ע א"ח שם סעיף ג וסימן שלח סעיף ז:

יד ה ו מיי' פכ"ה מהלכות שבת הלכה כד כה טוש"ע א"ח סי' שלח סעיף ח וסימן תקכא סעיף ג:

טו ז ח מיי' פכ"ה שם הלכה כה טוש"ע א"ח סימן שמו סעיף ד:

טז ט מיי' פ"ח שם הלכה ו טוש"ע א"ח סימן שלו סעיף א:

רבינו חננאל

הכא אמר רב נחמן לא שנו אלא באותו הגג אבל מגג לגג אפילו גגותיהן שוין לא, ותניא נמי הכי. ותוב הכא תניא לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם דרך סולמות. התם משום ביטול בית המדרש מאי, שרי או אסיר, ולא אישטיש. מכסין פירות בכלים מפני הדלף. ר' יצחק אמר פירות ממש, שאין כלי ניטל אלא לדבר הניטל בשבת. עולא אמר אפילו אוירא דלבני. תנן וכן כדי יין וכדי שמן. כלומר פירות אין לבנים לא. ופרקינן אלו הכדות טבל הן שהן חשובין כלבנים שאינן ראוין לאכול מהן היום. ועוד אקשינן לר' יצחק נותנין כלי תחת הדלף, הנה אינן פירות, ופירק כדלף הראוי להשתמש בהן. וכן פורסין מחצלת ע"ג כוורת דבורים בשבת בחמה ומפני החמה ובגשמים מפני הגשמים. ופירק כוורת נמי בדאיכא דבש בגווה שהן פירות. ובלבד שלא יתכוין לצוד. כלומר כשפורש מחצלת על הכוורת, ירדיחה למחצלת מעט מחוץ לנקב שנכנסין ויוצאין בו הדבורים, כי אם ישלשל המחצלת בדפני הכוורת במקום הנקב, אין הדבורים יכולין לצאת ונמצא כצודה בשבת או כיו"ט. ואע"פ שאין במיני דבורים ניצוד.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com